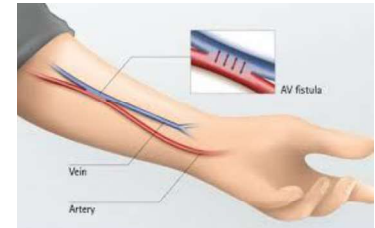

	عنوان : دسترسی به عروق همودیالیز (کاتتر)	دانشگاه علوم پزشکی کرمان
بیمارستان قائم(عج) پروفسور	تاریخ بازنگری: پاییز 1403 واحد آموزش سلامت	شماره تماس واحد: 03433525542
منبع: تدبیریت و مراقبت بیماری کلیوی نویسنده جان دبلی		

دسترسی به عروق همودیالیز :

دسترسی عروقی یک جنبه بسیار مهم در همودیالیز است

دسترسی عروقی وسیله ای برای برداشت و بازگشت خون در داخل و خارج از گردش خون است .

دسترسی عروقی اغلب به عنوان سنگ بنای همودیالیز در نظر گرفته می شود زیرا بدون آن انجام همودیالیز امکان پذیر نیست

3 نوع دسترسی عروقی برای همودیالیز وجود دارد

*فیستول شریانی – وریدی * گرفت

*کاتتر های ورید مرکزی تونل دار

فیستول شریانی – وریدی بهترین گزینه برای همودیالیز محسوب می شود زیرا کمترین عوارض و بیشترین طول عمر همراه است

فیستول شریانی – وریدی : اتصال شریان به ورید است که با جراحی انجام میشود . این امر باعث منحرف کردن منبع خون شریانی پر قدرت به ورید می شود و ورید، ویژگی شریان را پیدا می کند که نتیجه آن جریان و فشار بالاتر ورید در مقایسه با ورید قبل از فیستول گذاری است .

گرفت : دومین گزینه مناسب است .

گرفت : قرار دادن لوله پلاستیکی بین شریان و ورید است

گرفت در هر ناحیه ای که آناتومی آن منطقه بتواند از آنها پشتیبانی کند جایگذاری می شود

استفاده از کاتتر ورید مرکزی تونل دار

برای همودیالیز خطر بیشتری از لحاظ عفونت و بستری همراه است

کاتتر ورید مرکزی : در یک ورید مرکزی قرار می گیرند و وریدهای

متداول مورد استفاده ورید فمورال ، ورید ژوگولار داخلی هستند

رژیم غذایی :

➤ به میزان مصرف مایعات توجه کنید مایعات مصرفی شما محدود می باشد

➤ از مواد غذایی شور و دارای سدیم بالا مانند کنسروجات غذاهای آماده ، غذاهای منجمد ، فست فودها ، کالباس سس ها ، چیپس ، پفک و خودداری کنید

➤ مصرف مواد غذایی با پتاسیم پایین توصیه می شود از جمله سیب ، کلم ، لوبیا سبز ، انگور و توت فرنگی

➤ از مواد غذایی با پتاسیم بالا شامل موز ، پرتقال ، سیب زمینی ، اسفناج ، گوجه فرنگی ، خرما ، انبه و محدودیت دارد

مراقبت از کاتتر ورید مرکزی :

- بی حرکتی بعد از عمل باعث رکورد خون در پاها و افزایش احتمال عفونت ریه می گردد . لذا ورزشهای تنفسی و چرخشی پا بعد از عمل انجام دهید .
- داروهای خود را طبق صلاحدید پزشک خود مصرف کنید .
- از خاراندن پوست اطراف کاتتر و پوست اطراف آن و دست زدن به آن پرهیز کنید .
- کاتتر باید در تمامی زمان ها خشک نگهداری شود در زمان استحمام باید کاملاً پوشیده باشد و از قرار گرفتن زیر دوش جلوگیری شود بلافاصله بعد از استحمام باید با گاز استریل دور تا دور کاتتر خشک شود

علائم هشدار :

در صورت مشاهده علائم زیر بلافاصله به پزشک خود یا بیمارستان مراجعه کنید

*احساس تنگی نفس *احساس درد *تب ولرز

*قرمزی، تورم، احساس گرمی در محل جراحی

*خونریزی از محل کتتر *عدم کارایی حین دیالیز

- هرگز کاتتر را به بیرون یا داخل جابجا نکنید و در صورت ایجاد مشکلات تنفسی به پزشک خود مراجعه کنید
- پیچ انتهای کاتتر را هرگز باز نکنید
- قسمت سرپوش کاتتر و گیره های آن در زمانی که استفاده نمی شود بسته باشد

- از تکان دادن شدید گردن در زمان انجام دیالیز خودداری کنید

- در صورت مشاهده خونریزی از محل کاتتر سریع پیچ کاتتر را محکم کرده و خود را به بیمارستان برسانید اگر به هر دلیل لوله ورید مرکزی از گردن خارج شد یا بخیه های آن باز شد سعی نکنید آنرا سر جایش برگردانید روی محل آن را با یک گاز استریل 20 دقیقه فشار دهید و روی آن چسب محکمی بزنید و به مرکز درمانی مراجعه نمایید

- از انداختن گردن بند در صورت تعیبه کاتتر در ناحیه گردن خودداری کنید

- در صورتیکه بیماری خاص دارید و تحت درمان هستید به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید

مراقبت از کاتترها برای به حداقل رساندن عوارض مرتبط با استفاده از آن ها ضروری است .

دو عارضه اصلی کاتترها عفونت و مشکلات جریان خون است

برای پیشگیری از عفونت در کاتتر ها :

- استفاده از آنتی بیوتیک مناسب طبق صلاحدید پزشک
- استفاده از کلهر هگزیدین (با بتادین در صورت حساسیت به کلهر هگزیدین) برای تمیز کردن محل خروج کاتتر
- استفاده از پانسمان استریل
- بررسی محل کاتتر از نظر علائم عفونت ، قرمزی ، تورم ، درد
- درمان سریع عفونت های شناسایی شده با آنتی بیوتیک های داخل وریدی برای پیشگیری از اختلال جریان خون
- ایجاد لخته، اغلب مشکلات عادی به دلیل استفاده طولانی مدت از کاتتر های است
- شستشو کاتتر ها ممکن است به پیشگیری از تشکیل لخته و ترومبوز تاثیر گذار باشد
- پانسمان کاتتر را همواره تمیز و خشک نگه دارید و اطراف کاتتر را با یک گاز استریل یا یک پارچه خشک تمیز کنید